

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Rychlého a soudců JUDr. Faisala Husseiniho a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **Ing. D. N., Ph.D.**, zastoupený Mgr. Jiřím Fialou, advokátem se sídlem Novodvorská 667, Frýdek-Místek, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 117, Ostrava, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 2. 2025, č. j. 61 A 8/2024-26,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 31. 7. 2024, č. j. MSK 87328/2024, zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Frýdku-Místku (dále jen „*magistrát*“) ze dne 20. 5. 2024, č. j. MMFM 96555/2024, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu) [dále jen „*zákon o silničním provozu*“], za což mu byla uložena pokuta ve výši 4 000 Kč a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč. Tohoto přestupku se žalobce dopustil tím, že dne 5. 1. 2024 v 14:20 hodin ve F.-M. na ul. F. u domu č. p. X řídil motorové vozidlo tov. zn. Range Rover, RZ X a při řízení tohoto vozidla držel v pravé ruce hovorové zařízení.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu u Krajského soudu v Ostravě (dále jen „*krajský soud*“), který ji rozsudkem ze dne 28. 2. 2025, č. j. 61 A 8/2024-26, zamítl.

[3] Krajský soud se v napadeném rozsudku nejprve zabýval procesní námitkou žalobce, že za situace, kdy správní řízení probíhalo v době žalobcova pobytu v zahraničí a doručování všech písemností tudíž proběhlo fikcí, nebyl žalobce správním orgánem poučen o tom, že může požádat o prominutí zmeškání úkonu podle § 24 a § 41 správního řádu. Krajský soud však na

základě obsahu správního spisu považoval za prokázané, že žalobce na základě úkonů policejní hlídky musel přinejmenším tušit, což ostatně i sám připustil, že s ním bude v blízké době zahájeno správní řízení o přestupku. I přesto se žalobce rozhodl odcestovat do zahraničí, proto bylo zcela na něm, aby si zajistil případné zastoupení pro tento účel či přijal jiná opatření k ochraně svých práv. Správní řád zakládá institut navrácení v předešlý stav a jeho uplatnění ve správním řízení prostřednictvím žádosti o prominutí zmeškání úkonu na principu výlučného dispozičního práva účastníka řízení; správní orgány tedy nemají ze zákona povinnost o tomto účastníka poučit.

[4] Dále se krajský soud vypořádal s námitkou nesprávně a nedostatečně zjištěného skutkového stavu. Žalobce zpochybnil dostatečnost svědeckých výpovědí dvou policistů k prokázání, že přestupek skutečně spáchal. Krajský soud v první řadě poukázal na bohatou judikaturu správních soudů, která se přestupku spočívajícímu v držení hovorového zřízení během jízdy věnuje. Upozornil, že vzhledem k časté důkazní nouzi se tento druh přestupku dokazuje zejména svědeckými výpověďmi zasahujících policistů, které podle judikatury Nejvyššího správního soudu lze obecně považovat za nestranné a věrohodné svědky. Z námitek žalobce ani z obsahu správního spisu krajskému soudu nic nenaznačilo, že by zasahující policisté byli proti žalobci jakkoliv zaujatí a postupovali nezákonně. Jejich výpovědi se nerozporují, krajský soud zároveň na rozdíl od žalobce nezpochybnil možnost policistů spatřit předmět, který žalobce držel v ruce, a to zejména vzhledem ke vzdálenosti mezi oběma vozidly, rychlosti jízdy, viditelnosti a dalším podmínkám v daném čase. Krajský soud dospěl k závěru, že rozpoznávací možnosti policistů byly ještě kvalitnější vzhledem k prokázané bezprostřední vzdálenosti 3 metrů mezi vozidly a rychlosti vozidla žalobce odpovídající jízdě v koloně. Krajský soud také vyloučil, že by došlo k porušení zásady *in dubio pro reo*, která se uplatní v případě, že existují pochybnosti o vině obviněného, protože v posuzovaném případě se neobjevily a spáchání přestupku žalobcem lze tedy na základě provedených důkazů považovat za prokázané.

[5] Proti rozsudku krajského soudu podává žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů, které podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). K otázce přijatelnosti kasační stížnosti se v ní výslovně nevyjadřuje.

[6] Stěžovatel je přesvědčen, že za situace, kdy správní orgán znal jeho stanovisko k obvinění a jeho zájem o věc, měl jej o možnosti podat žádost o prominutí zmeškání úkonu poučit, a tím mu dát jedinou šanci podat ve věci výpověď ještě před vydáním rozhodnutí. V rámci výpovědi by stěžovatel uvedl skutečnosti na svoji obranu, kladl policistům dotazy a předložil důkazy.

[7] S tím podle stěžovatele úzce souvisí námitka nesprávně a nedostatečně zjištěného skutkového stavu. Stěžovatel se domnívá, že svědecké výpovědi policistů jsou jako důkaz zcela nedostatečné. Krajský soud podle stěžovatele nijak nehodnotil jeho tvrzení a námitky týkající se vzdálenosti a časového úseku míjení se protijedoucích vozidel a omyl policistů, pokud jde o předmět, který měl stěžovatel držet v ruce. Dále stěžovatel tvrdí, že si krajský soud zjednodušil posouzení žaloby odkazem na skutečnost, že ve věci přestupku spočívajícího v držení hovorového zařízení při řízení vozidla existuje bohatá judikatura správních soudů.

pokračování

[8] Stěžovatel namítá, že v projednávané věci netvoří provedené důkazy dostatečně jednoznačný, vzájemně provázaný a vnitřně nerozporný systém dílčích informací, který by mohly vést k nepochybnému závěru, že stěžovatel telefon při řízení vozidla skutečně držel. Je přesvědčen, že jeho tvrzení a předložená fotografie peněženky (podobající se mobilnímu telefonu v hnědém obalu) zcela zpochybnily výpovědi obou policistů jakožto jediný přímý důkaz. Stěžovatel tvrdí, že opakovaně namítal např. výhledové možnosti policistů. Uvádí, že okolnosti spočívající v zatmavení oken jeho vozidla, jejich odlesku, výškovém rozdílu vozidel, krátkosti okamžiku, po kterou mohli policisté jeho konání zahlédnout, a podobnosti jeho mobilního telefonu s peněženkou vedou k závěru, že se policisté zmýlili. Rovněž shodnost výpovědí obou policistů považuje stěžovatel za nápadnou, a pochybuje, že řidič i spolujezdec byli schopni se po dobu 5 vteřin upřeně dívat do jeho vozidla, neboť se řidič musel věnovat jízdě. Stěžovatel uzavírá, že policisté mobilní telefon vidět nemohli, protože jej stěžovatel nedržel, a i kdyby jej náhodou držel, nemohli by vidět to, co oba shodně uvedli. K tomu předložil fotografii své peněženky, která má být svým tvarem a barvou nápadně podobná popsanému mobilnímu telefonu. Zároveň stěžovatel nevidí důvod, proč by měl za jízdy brát do ruky mobilní telefon, jelikož jeho vozidlo umožňuje ovládat telefon hlasem, a stěžovatel tedy využívá handsfree. Navrhuje proto, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a vrátil věc krajskému soudu k dalšímu řízení.

[9] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožňuje s napadeným rozsudkem a navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost.

[10] Dříve, než mohl Nejvyšší správní soud přistoupit k vypořádání námitek obsažených v kasační stížnosti, musel posoudit otázku její přijatelnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. totiž platí, že *jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost*.

[11] Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS (všechna zde citovaná rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), je přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad práva a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. Přijatelnost kasační stížnosti by rovněž dle výše citovaného usnesení č. j. 1 Azs 13/2006-39 zakládalo zásadní pochybení krajského soudu při výkladu hmotného či procesního práva, pokud by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Tato kritéria přijatelnosti kasační stížnosti jsou použitelná i po novele § 104a odst. 1 s. ř. s., která s účinností od 1. 4. 2021 rozšířila okruh případů, při jejichž přezkumu se posuzuje přijatelnost kasační stížnosti (viz například usnesení tohoto soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS, či ze dne 5. 8. 2021, č. j. 10 Azs 196/2021-30).

[12] Jak je uvedeno výše, stěžovatel se výslovně k přijatelnosti kasační stížnosti nevyjádřil. Jeho námitky směřují především k nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů, resp. stěžovatel v tomto smyslu namítá, že se krajský soud s jeho námitkami nevypořádal. Pokud by byl napadený rozsudek nepřezkoumatelný, založilo by to přijatelnost kasační stížnosti.

[13] Nejvyšší správní soud shledal napadený rozsudek přezkoumatelným. Rozsudek krajského soudu je řádně, srozumitelně a logicky odůvodněný a krajský soud v něm také reagoval na stěžovatelovy žalobní námitky. Pouhá skutečnost, že stěžovatel se závěry krajského soudu nesouhlasí, neznamená, že krajský soud jeho námitky nevypořádal. Nepřezkoumatelnost totiž není projevem nenaplněné subjektivní představy stěžovatele o tom, jak podrobně by měl být rozsudek odůvodněn, ale objektivní překážkou, která kasačnímu soudu znemožňuje přezkoumat napadené rozhodnutí.

[14] Nejvyšší správní soud se ve své judikatuře opakovaně zabýval přestupkem spočívajícím v tom, že řidič při řízení vozidla *drží v ruce nebo jiným způsobem telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení* podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 1 zákona o silničním provozu. Držení hovorového zařízení řidičem při jízdě ve vozidle obvykle patří mezi obtížně zachytitelné přestupky (taková jednání, která lze z velké vzdálenosti pozorovat jen stěží, a která se navíc odehrávají uvnitř jedoucího vozidla obviněného), byť pozorovatelné pouhým okem (např. rozsudek ze dne 22. 5. 2013, č. j. 6 As 22/2013-27, odst. [12]). Tyto obtížně zachytitelné přestupky často nejsou nijak zdokumentovány (např. fotografií či videozáznamem), přičemž dostatečný důkaz o jejich spáchání zpravidla představuje věrohodné svědectví policistů (např. rozsudky ze dne 4. 5. 2017, č. j. 10 As 318/2016-46, odst. [8], a ze dne 4. 4. 2019, č. j. 9 As 400/2017-25, odst. [16] a [17]). Z tohoto důvodu je třeba klást vyšší nároky na přesvědčivost důkazů (rozsudek ze dne 22. 7. 2011, č. j. 7 As 102/2010-86), a tedy věrohodnost svědecké výpovědi policistů, kterou mohou snižovat mj. indicie svědčící o jejich zaujatosti vůči osobě obviněného nebo o narušení jejich nestrannosti způsobené např. způsobem jejich hodnocení a odměňování (rozsudek ze dne 17. 6. 2011, č. j. 7 As 83/2010-63). Nedostatku nestrannosti policistů může nasvědčovat například také zbytečná a neobvykle důkladná prohlídka vozidla, která následovala poté, co obviněný řidič odmítl podepsat souhlas s blokovou pokutou za přestupek (viz již citovaný rozsudek č. j. 7 As 83/2010-63), popř. až příliš velká míra horlivosti při řešení přestupku (rozsudek ze dne 27. 7. 2022, č. j. 3 As 98/2020-26, odst. [14] a [15]). U obtížně pozorovatelných přestupků je pak nutné rovněž zhodnotit, zda měli policisté vůbec možnost spatřit spáchání takového přestupku. Důležitou roli hrají například výhledové podmínky, vzdálenost policistů od vozidla přestupce a čas, po který mohli policisté přestupek pozorovat (např. rozsudek ze dne 29. 3. 2016, č. j. 1 As 27/2016-34, odst. [16]).

[15] V posuzované věci se krajský soud v souladu s citovanou judikaturou dostatečně zabýval otázkou věrohodnosti výpovědi policistů a vysvětlil, proč není důvod jejich věrohodnost zpochybnit. V odstavcích 12 a 13 svého rozsudku krajský soud výpovědi policistů hodnotil zcela v souladu s citovanou judikaturou.

[16] Jelikož krajský soud neshledal ani jiné okolnosti zpochybňující věrohodnost policistů, v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu dovodil, že jejich výpovědi postačují

pokračování

k prokázání přestupku. Nejvyšší správní soud neshledává důvod se od dosavadní judikatury odchylovat, jak požaduje stěžovatel. To by vedlo k tomu, že k prokázání dotčeného přestupku by nestačily ani výpovědi policistů, jejichž věrohodnost nebyla ničím relevantně zpochybněna. Jejich výpovědi by tedy byly *a priori* považovány za nedostatečný důkaz, k čemuž není důvod.

[17] Krajský soud v souladu s judikaturou dospěl rovněž k závěru, že za situace, kdy správní řízení probíhalo v době stěžovatelova pobytu v zahraničí a doručování všech písemností proběhlo fikcí, nebylo povinností správního orgánu I. stupně poučit stěžovatele o tom, že může požádat o prominutí zmeškání úkonu podle § 24 a § 41 správního řádu (k neexistenci poučovací povinnosti ve smyslu citovaných ustanovení viz rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 31. 5. 2021, č. j. 18 A 98/2020-40, odst. 24 a 25). Závěr krajského soudu, že pokud stěžovatel alespoň tušil, že s ním bude zahájeno správní řízení o přestupku, bylo zcela na něm, aby zajistil případné zastoupení pro tento účel, nebo sdělil správnímu orgánu adresu pro doručování atp., odpovídá judikatuře kasačního soudu. Z dikce § 41 správního řádu je možné dovodit, že je výlučným dispozičním právem účastníka řízení podat žádost o prominutí zmeškání úkonu, správnímu orgánu z této právní úpravy žádná poučovací povinnost neplyne. Poučovací povinnost správního orgánu (dle § 4 odst. 2 správního řádu) nezahrnuje poskytování komplexního návodu, co by účastník měl nebo mohl v daném případě dělat, aby dosáhl žádaného účinku, ale jen pomoc k tomu, aby mohl zákonem stanoveným způsobem dát najevo, co hodlá v řízení učinit (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 10. 2010, č. j. 1 As 51/2010-214, odst. [55]).

[18] Nejvyšší správní soud tedy shrnuje, že se krajský soud nedopustil žádného procesního pochybení, při rozhodování vycházel z judikatury Nejvyššího správního soudu, která není rozporná a od níž není důvod se odklonit, zároveň posuzovaná věc nevyžaduje, aby se Nejvyšší správní soud vyjádřil k dosud neřešené otázce. Kasační stížnost tedy nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a Nejvyšší správní soud ji proto podle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl jako nepřijatelnou.

[19] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. (srov. usnesení rozšířeného senátu tohoto soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, část III. 4; č. 4170/2021 Sb. NSS). Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný sice měl ve věci plný úspěch, avšak podle obsahu soudního spisu mu žádné náklady nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že se žádnému z účastníků nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 31. července 2025

JUDr. Tomáš Rychlý
předseda senátu